

Under Fullmånen

Lärarhandledning

Under Fullmånen är en pjäs baserad på Lisa Föräres bok med samma namn. Föreställningen är en stämningsfull, poetisk, skrämmande och förtjusande saga för vuxna med en mörk och mystisk handling som speglar olika människooöden.

Moomsteatern har satt en rekommenderad åldersgräns på 15 år, vilket innebär att till våra skolföreställningar välkomnar vi gymnasieelever, vuxenstuderande och andra grupper av vuxna personer.

Innehåll:

- sid 2: Viktigt att veta när du går på teater
- sid 3: Om Moomsteatern
- sid 4: Föreställningens handling och form
- sid 5: Om författaren och regissörerna
- sid 6: Ensemblen
- sid 7: Efter föreställningen - Analysera en teaterföreställning

VIKTIGT ATT VETA NÄR DU GÅR PÅ TEATER

Publiken är en lika stor del av föreställningen som skådespelarna! En publik som lever sig in i det de ser ger en fantastisk respons till dess aktörer som då i sin tur gör en ännu bättre föreställning. Skådespelarna och publiken reagerar på varandra i ett samspel. Du kanske tror att du inte syns och hörs där ute i mörkret i salongen, men det stämmer inte. Skådespelarna på scenen är väl medvetna om vad som sker i publiken, och upplevelsen för alla som sitter i publiken påverkas av varandra.

Många ungdomar är ovana vid att gå på teater. Vi hoppas att deras besök på Moomsteatern ska vara en alltigenom positiv upplevelse, som ger dem mersmak! Vi tror att deras upplevelse blir ännu bättre om läraren som tar med dom på teatern har ett förberedande samtal med eleverna. Berätta gärna om föreställningen de ska se och om de sociala koder som gäller på teatern:

- Det är viktigt att komma i tid -

Till de flesta teaterföreställningar blir du helt enkelt inte insläppt om du kommer efter att den har startat. Vi som producerar teater ser det som en helhetsupplevelse som ska upplevas från början till slut och den upplevelsen förändras för alla när någon ska ta sig in i mörkret efter att det startat. Tänk även på att ni behöver en liten stund på er för att hämta biljetter, hänga av ytterkläder och hitta era platser så var alltid på plats senast en kvart innan föreställningen startar.

- Stäng av din mobiltelefon! -

En ringande telefon kan sabotera stämningen och störa resten av publiken, så det viktigaste är att du stänger av ljudet eller sätter den på flygplansläge. Du kan heller inte surfa eller sms:a under föreställning utan att det stör din medpublik. I mörkret i en teater-salong är en lysande skärm som att tända en lampa.

- Ingen fotografering eller filmning är tillåten under föreställningen -

Detta eftersom det är störigt för de runt omkring dig med mobiler och andra skärmar som lyser under föreställning, men också av rättighetsskäl. Upplev föreställningen istället! Ta gärna en bild vid applådtacket och välkommen att ladda ner bilder från föreställningen från vår hemsida moomsteatern.com

- Respektera platsen -

Moomsteaterns foajé tillhör konferenscentret Folk Mat & Möten. Oftast pågår det konferenser i huset samtidigt som Moomsteatern har skolföreställningar. Därför är det viktigt att det inte blir högljutt eller stökigt i foajén. Om ni är tidiga till föreställningen har konferenscentret bett oss att be vår publik vänta en trappa ner i foajén. (Detta gäller inte grupper som inkluderar personer med rullstol.) De flesta ungdomar vi möter är helt fantastiska! Men vår erfarenhet är också att en del gymnasiegrupper kan vara stökiga. Vi har publikvärdar på plats, men om du har elever i din klass som är högljudda, oförsiktiga med möblerna eller stör under föreställning får du gärna hjälpa oss att säga till. Vi tror också att om du går igenom det här läromaterialet med dem så är de bättre förberedda på sin upplevelse. Stora tack på förhand!

- Ingen mat och dryck i salongen -

Detta är en regel som gäller på de flesta teatrar och är en stor skillnad för den som är van vid att gå på bio. På teatern vill vi inte att du tar med dryck som kan spillas och godispåsar/ chipspåsar som prasslar.

Vill ni läsa mer information om Moomsteatern eller om föreställningen får ni gärna besöka vår hemsida, www.moomsteatern.com

Adress/Spelplats: Folkets Hus
Olof Palmes plats 1
214 44 Malmö

Kontakt: Ellen Brodin, producent
0709 218 612
ellen@moomsteatern.com

Hitta till Moomsteatern:

Närmaste busshållplatsen heter Nobeltorget. Stadsbussar nr 3, nr 5 och nr 32 stannar här.

Moomsteatern har ingen egen parkering, så kommer ni med bil tänk på att komma i god tid för att hitta parkering.

Framför huset finns en parkeringsficka där både bilar och bussar kan stanna tillfälligt för att hämta och lämna besökare.

Vi hoppas att både lärare och elever får en fantastisk teaterupplevelse! Kontakta oss gärna om ni har några frågor.

Varmt välkomna önskar Moomsteatern!

MOOMS
TEATERN

OM MOOMSTEATERN

Moomsteatern gör scenkonst med normbrytande skådespelare. Vi vill att vår publik ska få en unik teaterupplevelse. Vi vill utmana människors sätt att tänka och skapa samhällsdialog. Vi vill utmana teaterbranschens sätt att resonera kring representation och vem som får ta plats på scenen. Vi arbetar med skådespelare med och utan funktionsvariationer, på lika villkor. Vi ger skådespelare med intellektuella funktionsvariationer möjlighet att fokusera på och utvecklas inom sitt yrke. Vi är fortfarande den enda teater i Sverige som tillsvidareanställer skådespelare med intellektuella funktionsnedsättningar under kollektivavtal. Vårt mål är att göra engagerande scenkonst av hög konstnärlig kvalitet. Det gör vi med en unik röst, på ett sätt som bara vi kan. Skådespelarnas unika spelstilar förhöjer våra föreställningar och ger ett mervärde till varje produktion. Vi vill att det ska vara omöjligt att måla in vår ensemble i en genre, och att publiken ska se människan istället för funktionshindret.

AVSÄNDARE ELLER MOTTAGARE?

Moomsteatern grundades 1987 av Kjell Stjernholm i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan. Tanken var redan från början att starta en teatergrupp för personer med intellektuella funktionshinder som inte hade pedagogiska och terapeutiska mål som främsta syfte. Det vanliga är annars att en teaterverksamhet där skådespelarna har intellektuella funktionsnedsättningar handlar om de medverkandes personliga utveckling. Men detta skulle vara en teatergrupp som gör teater för publikens upplevelse. Än idag är det en revolutionerande tanke för många, att personer med funktionsvariationer kan vara avsändare istället för mottagare. Vi är vana vid att den som har en funktionsnedsättning är mottagare av vård, omtanke, hjälp, utbildning. Men ovana vid tanken om att den med funktionsvariation kan ha något att lära ut, att tillföra konsten, yrket eller samhället.

LIKA LÖN FÖR LIKA ARBETE

1992 blev Moomsteatern en daglig verksamhet inom LSS i Malmö stad. När du arbetar på en daglig verksamhet får du en habiliteringsersättning som var 26 kronor om dagen då Moomsteatern startade. De flesta som har daglig verksamhet har sin försörjning tryggad via olika typer av ersättningar från Försäkringskassan. För Moomsteatern var det en framgång i början av nittiotalet att få bli en daglig verksamhet, då det gav möjligheter för skådespelarna att kunna jobba med teater på heltid.

2003 satte Moomsteatern upp sin största produktion någonsin: musikalen Speciells Evangelium. Föreställningen blev en enorm publikframgång och produktionen hade mer än sjuttio personer anställda. Samtliga hade avtalsmässiga löner, utom de tretton skådespelare med funktionsvariationer som skapat plattformen för projektet. I en föreställning som handlade om alla människors lika värde. ”Detta gör vi inte om”, sa Moomsteatern.

Genom ett arbetsmarknadsprojekt finansierat av EU tog Moomsteatern steget från daglig verksamhet till professionell teater. Fem skådespelare anställdes på nya Moomsteatern, efter en specialsydd fortbildning på Teaterhögskolan i Malmö. Samtidigt byggdes en organisation upp med teknisk, administrativ och konstnärlig personal. Målet med arbetsmarknadsprojektet var att uppnå kontinuerlig finansiering ifrån statlig, regional och kommunal kulturfinansiering. 2008 uppfylldes det målet och sedan dess har Moomsteatern varit en kulturfinansierad professionell teater.

REPRESENTATION OCH INKLUDERING

Teater görs för publikens skull och då ska den också spegla sin befolkning. När publiken sätter sig i teatersalongen hoppas vi som gör teater att de ska känna igen sig i det de ser på scenen. En stor del av vår befolkning är personer med funktionsvariationer, men de är sällan speglade på våra teatrar. Om du är en person med funktionsnedsättning lever du ofta segregerat från resten av samhället. När vi inkluderar skådespelare med funktionsvariationer på scenen illustrerar vi ett samhälle där personer med funktionsvariationer är en självklar del av samhällets alla aspekter.

FÖRESTÄLLNINGENS HANDLING OCH FORM

”Alla som behöver komma hit, hittar hit.”

Det är natt. På Cissis café städar Ali efter stängning. Plötsligt knackar det på dörren och Mona kommer in. Hon påstår att hon ska baka på caféet under natten. Ali har inget minne av att han fått denna information, men det känns samtidigt självklart och bekant, som om något han kanske glömt. Men det är ju stängt säger Ali, Mona berättar då att de människor som behöver komma dit, hittar dit ändå.

Under natten kommer gästerna. Magnus vars syster har flyttat ifrån honom och lämnat honom med en hund som han inte vill ha. Kristin som tar hand om alla i sin närhet, mannen och barnen och patienterna på jobbet, men som har svårt att ta hand om sig själv. Åke som får veta att han inte har långt kvar att leva, men som ändå inte vill leva mer. Linnea som är rädd för vad omvärlden ska tycka om henne och därför gömmer sig i mörkret och sin egen fantasi. Mona ger dem alla varsin kaka, och hjälper dem alla att hitta rätt i livet.

Under fullmån är en fantasyberättelse för vuxna med hjärtskärande verklighet och hoppningivande magi. Föreställningen är 90 minuter lång och berättas i kapitel-format där vi i varje kapitel möter en ny karaktär och dess öden.

Föreställningens förlaga är en bok av Lisa Förare med samma handling.

FÖRFATTAREN

Lisa Förare började sin karriär inom mikrobiologin men insåg snart att hennes färdigheter var mer lämpade för att baka ihop mat snarare än mikroorganismer. Hon började därför laga mat och efter ett tag insåg hon att hon tyckte det var ännu roligare att skriva om mat snarare än att laga den. Efter att ha arbetat som matskribent och skrivit sin tionde krönika om koriander fick hon skrivkramp och ändrade åter igen riktning. Hon började skriva böcker istället och Under Fullmånen är hennes andra bok. Boken utspelar sig kring Långsjön, Lisa Förares egna hemtrakter, och liksom föreställningen handlar boken också om Cissis café dit de som bär på en stark sorg eller längtan kommer om natten. I år kommer även hennes nya bok ut, Strandflickan, där många av karaktärerna från Under Fullmånen återkommer.

REGISSÖRERNA

Föreställningen är regisserade av Cecilia Milocco och Rikard Lekander. Cecilia är utbildad både inom teater och balett, hon har tagit med sig dessa erfarenheter in i föreställningen där skådespelarna nästan dansar fram till ljudbilden. Rikard Lekander har tidigare bland annat regisserat pjäsen Gengångare och Zombies och hans förkärlek för mörk teater får här lysa igenom föreställningen.

”Oavsett ålder och läge i livet tror jag att alla kan känna igen sig i någon del av berättelsen” - Rikard

ENSEMBLEN

Tryggve Algeus
Spelar Mona

Tillhör
Moomsteaterns
fasta ensemble

Anders Blentare
Spelar Ali

Gästskådespelare
för denna
föreställning

Nina Jemth
Spelar Kristin

Gästskådespelare
för denna
föreställning

Niclas Lendemar
Spelar Magnus

Tillhör
Moomsteaterns
fasta ensemble

Göran Dryssen
Spelar Åke

Gästskådespelare
för denna
föreställning

Therese Kvist
Spelar Linnea

Tillhör
Moomsteaterns
fasta ensemble

Julia Hansson
Spelar
Psykologen

Praktikant från
TeaterAkademin

Frida Andersson
Spelar Systemen Aina

Tillhör
Moomsteaterns
fasta ensemble

Johanna Friberg
Spelar Cissi

Praktikant från
TeaterAkademin

ANALYSERA EN TEATERFÖRESTÄLLNING

Efter ert besök på teatern kan det vara en bra uppgift att be eleverna reflektera över sin upplevelse. Här följer en modell som ni kan använda er av och ge i uppgift till eleverna:

Reflektera över vad du har upplevt genom att följa ordningen där du börjar med att beskriva vad du har sett, utan känslor och värderingar. Därefter försöker du tolka berättelsen och vad du tror att pjäsen ville berätta. Till slut lägger du till reflektioner med dina egna åsikter och känslor. Kom ihåg att varje person som ser en föreställning utgår ifrån sig själv och inga svar är fel.

1. Beskriv

Börja med att beskriva vad du har sett och hört. Var så saklig som möjligt och undvik att lägga in värderingar. Skriv ner det du kommer ihåg, till exempel:

Vilka karaktärer fanns med i pjäsen? Hur såg dom ut?
Hörde du någon musik? Tänkte du på några ljud eller röster?
Hur såg scenen ut runt skådespelarna?
Vad minns du av ljuset? På vilket sätt berättades pjäsen?

2. Tolka

Efter att du har beskrivit vad du har sett går du vidare till att göra din egna tolkning av det du upplevde.

Vad handlade den här pjäsen om?
Vad hände i pjäsen?
Vilka händelser kommer du bäst ihåg?
Vad tror du att pjäsen försökte säga dig? Fanns det några budskap?

3. Reflektera

Till sist reflekterar du över vad du kände och tyckte om föreställningen.

Vilken stämning kände du?
Vad tyckte du var bra?
Vad tyckte du var dåligt?
Var det något du inte förstod?
Vad kände du när pjäsen var slut?

RECEPT PÅ LYCKOKAKA

4 Äggvitor
2,5 dl Strösocker
2 dl Vetemjöl
0,5 dl Maizena
Salt
1 tsk Vaniljsocker
75g Smör

Gör så här:

Ta buss nr 3, 5 eller 32, hoppa av på Nobeltorget, gå in genom dörrarna till Folkets hus, visa biljetten i biljettkassan, slå dig ner i salongen och dröm dig bort. Livet blir lite lättare när man tittat på Under Fullmånen.

Välkomna till Moomsteatern
Under Fullmånen
1 April - 14 Maj 2023

MOOMS
TEATERN